

Mozgásban a nagyvadak

Összesíti a medvékkel kapcsolatos híreket a medvetérkép

● A kezdeti fellendülés után kissé lankadt az aktivitás a székelyföldi medveradar és -térkép néven emlegetett medveészlelő portálon, amelyet tavaly márciusban hozott létre Csala Dénes adatblogger. Ettől eltekintve a több mint 700 bejegyzést számláló medvetérkép a legszerteágazóbb adatbázisnak számít a nagyvadak mozgását illetően.



ISZLAI KATALIN

A medveészleléssel kapcsolatos információk gyűjtőhelyévé vált a Székelydata néven futó adatvizualizációs blog medvetérképe. A Csala Dénes adatblogger által megálmodott és tavaly márciusban beüzemelt kezdeményezést éppen az hívta életre, hogy noha az utóbbi években nagyon megsaporodtak a medvekárók és -támadások, mégsem létezett egy központosított adatbázis a székelyföldi medveészlelésekről. Természetesen a medvetérkép sem tartalmazza az összes „medvés történet”, de ez az egyetlen olyan felület, ahol az

összes rendelkezésre álló információ összesítve jelenik meg.

Este a legaktívabbak

Mint Csala Dénestől megtudtuk, a beüzemelése óta a medvetérkép több frissítésen is átesett: kijavítottak kisebb hibákat, további szűrési opciókat adtak hozzá, tavaly októbertől pedig már a medvenyomokat is jelezhetővé tették. A térképen ma már három forrásból származó adatok jelennek meg: a Székelyhon portálunkon elérhető több száz medvékkel kapcsolatos hírt, a medveradaron keresztül érkezett közösségi bejelentéseket és Hargita Megye Tanácsának interaktív vadkárok térképének adatait egyaránt tar-

talmazza. Így összesen 773 esemény szerepel a térképen, amelyekből kiderül, hogy merre járnak a medvék és hol történik a legtöbb probléma. Csala Dénes elmondása szerint a kezdeti fellendülés után lankadt valamelyest az aktivitás a medveradar esetében, amelyen keresztül tavaly március 25. és idén január 15. között mindössze 98 lakossági bejelentés érkezett. A legtöbben, 69 személy azt jelezte, hogy medvét látott, 9 bejelentésben arra figyelmeztettek, hogy állatokra, 6 esetben pedig arra, hogy emberre támadt a medve. A legtöbb lakossági bejelentés tavaly márciusban érkezett (33), majd április és október (8-8) következett a sorban. Szintén érdekes megfigyelés, hogy a legtöbb észlelés

Sok információt összesít a székely medvetérkép

FOTÓ: GÁBOS ALBIN

este (31) és délután (27) történt, míg éjszaka (20) és reggel (19) alacsonyabb volt a számuk.

Merre járnak?

Települések szerint a legtöbb bejelentés Tusnádfürdőről és Lovétéről (6-6) érkezett, majd Balánbánya és Borszék (4-4), illetve Gyergyóújfalu, Bögöz, Szépvíz és Torja következik a sorban 3-3 bejelentéssel. A medvetérképhez a bejelentések mellett 178 tavaly történt észlelést adtak hozzá, ebből 93-at Székelyhonos cikkekből, 85-öt pedig a Hargita Megyei Tanács adatbázisából. Utóbbi két forrás

A medveradar és -térkép működése

A medveradaron keresztül lehet elküldeni a medveészlelésekkel kapcsolatos információkat: ha valaki medvét látott valahol, tud róla, hogy állatra, emberre támadt a nagyvad, vagy medvenyomokat észlelt, a szekelydata.csaladen.es/medve/jelentwebcímen elérhető rövid kis kérdőív kitöltésével jelezheti észrevételeit. Itt lehetősége van leírni, hogy pontosan mikor, hol történt az eset, hogy a medvét egyedül, bocsokkal vagy csoportosan észlelte-e, volt-e a medvének valami ismertetőjele, illetve képet is csatolhat róla. A medvetérképre ezek a bejelentések is felkerülnek a cikkekből és a megyei tanácstól átvett adatok társaságában. Csala Dénes egyébként 2007-től nézte át a Székelyhon portálon elérhető medvékkel kapcsolatos híreket, amelyekből 433-at tüntetett fel a térképen a tavalyi induláskor. Mivel ma már a 700-at is meghaladja a térképre bevezetett észlelések száma, ez azt jelenti, hogy tavaly közel 300 medvés esemény történt Székelyföldön.

összesített adatai szerint tavaly májusban és augusztusban történt a legtöbb medvés esemény (35-35), a következő legaktívabb hónap pedig a július volt (31). Az adatok szerint Zetelakán és Farkaslakán voltak a legaktívabb a medvék (7-7 esemény), majd Kányád, Székelyvarság és Tusnádfürdő (6-6), illetve Oroszhegy és Csíkpálfalva (5-5) következnek a települések rangsorában.

Medvebiztos szeméttárolókat helyeznének ki

● A szeméttárolók vonzzák a székelyudvarhelyi Cserehát lakónegyedbe az aktív nagyvadakat, ezért a Nagy-Küküllő Vadász- és Sporthorgász Egyesület medvebiztos kukákat rendelt, amelyeket a szemétszállító vállalattal egyeztetve helyezne ki

FÜLÖP-SZÉKELY BOTOND

Öt medvét is látni időnként a Cserehát lakónegyed környékén. Mint Märmureanu-Bíró Leonárdtól, a Nagy-Küküllő Vadász- és Sporthorgász Egyesület igazgatójától megtudtuk, az állatokat az ottani szeméttárolók vonzzák a helyszínre.

A szemetet a kukába

A szakember elmondta, a helyzetet lényegesen javítana, ha az emberek nem a tárolók mellé, hanem azokba tennék az ételmaradékokat, hiszen a veszélyes nagyvadakat a szagok vonzzák. „Addig semmiképp sem

szűnik meg a probléma, amíg az emberek nem tartják be ezt az egyszerű szabályt” – jelentette ki. Az egyesület ugyanakkor övintézkedésként pályázott a Tusnádfürdőn alkalmazottnál hatékonyabbnak vélt medvebiztos tárolók megvásárlására is, amelyeket egyebek mellett a Cserehát lakónegyedben és a Szabók utcában helyeznének ki. Már meg is rendelték ezeket, de kihelyezésük előtt még egyeztetniük kell a szemét elszállító vállalattal, hiszen az ilyen tárolók kiürítéséhez valószínűleg módosításokat kell majd végezni a kukásautókon. „Egyébként láttam már olyan megoldást is, hogy a csapóajtóval felnyitható tárolókat a földbe süllyesztették. Ez egyszerű, ugyanakkor nagyon

hatékony módszer a medvék ellen, hiszen a nagyvadak nem érik el az ételmaradékokat” – magyarázta.

Látogatott medvecsapda

Egy másik megoldásként csapdával igyekeznek befogni a Cserehát kószáló medvéket, ám gondot okoz, hogy többen látványosságnak gondolják a szerkezetet, ezért kimenek meg nézni. Märmureanu-Bíró rámutatott, ez nem helyes, hiszen nemcsak saját testi épségüket veszélyeztetik a felelőtlen személyek, de a nagyvadak befogását is gátolják. A medvék ugyanis rögtön továbbállnak, amint felfigyelnek az emberek nyomaira. „Mintha javulna a helyzet az utóbbi időben,

hiszen nem nagyon látunk személyeket a csapda körül a vadkamerás felvételeken. Ehhez azonban az kellett, hogy mind a helyieknek, mind pedig a környékbeli juhászoknak egyenként megmutassuk a medvékről készült felvételeket. Csak ekkor értették meg, hogy nem jó ötlet a helyszínen kíváncsiskodni. Fontos, hogy mindenki megértse, valóban veszélyben van az élete” –

fogalmazott a szakember. Hozzátette, egy alkalommal már sétált be medve a csapdába, amelynek az ajtaja is lecsapódott, de mire a helyszínre értek, már nem volt ott. A vadász úgy véli, hogy a bocsok mehetek be előre és az anyjukra esett rá a csapda ajtaja, ezért szabadulhattak ki.

Udvarhelyszék



A tárolóba kell dobni a szemetet, nem mellé
KÉPÜNK ILLUSZTRÁCIÓ. FOTÓ: PINTI ATTILA